

HALVARSNÅL

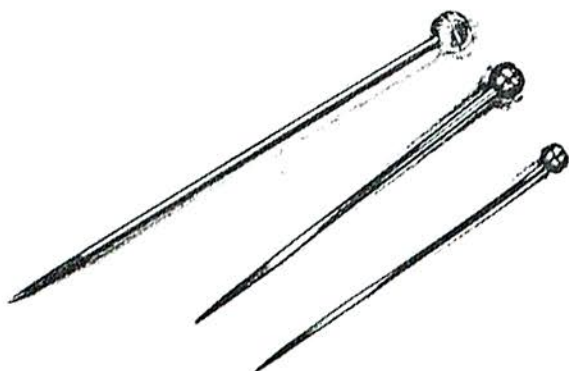
Halvarsnålar kallades de långa mässingsnålarna med stor knapp som användes i Dalarnas folkliga dräktskick. De förekom allmänt under 1800-talet och användes främst vid enklare tillfällen för att fästa ihop halskläden och andra plagg.

I Stora Tuna socken användes "halvarsnålen" till att fästa ihop både halskläden och livstycken med sk halvmäck. Dessa livstycken har varken knappar eller snärning. Det ena framstycket lades endast över det andra och fästes ihop med en mässingsnål. Några broscher, soljor eller spännen omnämns inte i traditions- eller bouppteckningar från St Tuna. Det finns inte heller några gamla broscher eller spännen bevarade. Istället har mässingsnålarna använts vid såväl enkla som högtida tillfällen.

I andra delar av landet kallas dessa mässingsnålar för "schalnålar".

I Ovansjö har dessa nålar använts till halskläden och livstycken på samma sätt som i Stora Tuna. Även till högsta helg/finare tillfällen, då det finns livstycken bevarade som ligger omlott fram men som saknar knäppning - Tillägg 2025 av M.D

Gamla nålar finns i många olika storlekar.

Oxiderade nålar tvättas i varmt vatten, diskmedel och citronsyra för att åter bli blanka.

Nyttillverkad nål enligt gamla hantverksmetoder.
Överensstämmer helt med gamla nålar.

/Erik Thorell 1992

Pilt Karin Ersdotter från Djura sn, Dalarna
Målning från 1830 talet.
Halsklädet hopfäst med "halvarsnål"
Bild: Stockholms stadsmuseum
Dalarna ett bildverk Allhems förlag 1971